

Valtioneuvoston asetuksen 403/2008 muutokset (xx/xxx)

Ylitarkastaja Harri Patrikainen

- Työturvallisuussäännöksiä valmisteleva neuvottelukunta (TTN) asetti työryhmän arvioimaan käyttöasetuksen muutostarpeita ja valmistelemaan tarvittavat muutokset.
- Työryhmän puheenjohtaja STM:n säädösyksikön johtaja Antti Janas.
- Ryhmän varapuheenjohtaja Hanna-Mari Pekuri ja sihteeri Kaisu Ahtola sekä jäseninä;
 - Markku Hakala, Satamaoperaattorit,
 - Timo Koskinen, SAK,
 - Heikki Ojanperä, TKL,
 - Matti Peltola, Koneyrittäjien liitto,
 - Jyrki Suihkonen, Ammattiliitto PRO,
 - Juha Suvanto, Rakennusteollisuus,
 - Anu Kaniin (Hannu Takala), Insinööriliitto ja
 - Harri Patrikainen, ESAVI
- Työryhmä aloitti työskentelyn keväällä 2017 ja määräaika oli vuoden 2018 loppuun.

- Asetusmuutos oli tarkoitus saattaa valtioneuvoston hyväksyttäväksi keväällä 2019, mutta silloisen hallituksen eron johdosta sitä ei otettu käsittelyyn.
- Asetusmuutoksesta jätettiin myös eriävä mielipide, koskien torninosturinkuljettajan pätevyyttä.
- Uuden hallituksen ministeri toivoi asiaan yksimielistä ratkaisua. Pätevyyskysymykseen on nyt yhteinen näkemys ja asetusero on tarkoitus saattaa hyväksyttäväksi pikaisesti.
- Asetuksen voimaantuloa jouduttiin tästä syystä siirtämään.

Mikä muuttuu ?

14 § *Erityiset pätevyysvaatimukset*

- Kuljettajalla on oltava asianmukainen ammattitutkinto tai suoritettuna sen soveltuva osa seuraavien nosturien ohjaamiseen:
 - ajoneuvonosturi, jonka nostokyky on yli 5 tonnia;
 - torninosturi, jonka kuormamomentti on yli 25 tonnimetriä;
 - Kuormausnosturi, jonka kuormamomentti on yli 25 tonnimetriä ja joka on tarkoitettu pääasiassa muuhun käyttöön kuin ajoneuvon kuormaamiseen ja purkamiseen.
- Työsuojeluviranomainen voi erityisistä syistä myöntää työpaikkakohtaisen luvan käyttää tietyn nosturin kuljettajana työntekijää, jolla ei ole 1 momentin mukaista pätevyyttä, jos hänellä on siihen muulla tavoin osoitettu kyky ja taito ja työntekijöiden turvallisuus on varmistettu.
 - Lähinnä ulkomaiset kuljettajat projektiluonteisissa työkohteissa

14 a § Työnantajan kirjallinen lupa 1 ja 2 mom.

- Työntekijällä on oltava työnantajan kirjallinen lupa:
 - 1) trukin ohjaamiseen;
 - 2) henkilönostimen ohjaamiseen;
 - 3) taakan kiinnittämiseen asennuskäyttöön tarkoitettuun nosturiin.
- Työnantajan on ennen 1 momentissa tarkoitetun luvan antamista varmistettava, että työntekijällä on riittävä kyky ja taito työvälineen turvalliseen käyttämiseen tai taakan kiinnittämiseen.

14 a § Työnantajan kirjallinen lupa 3 mom.

- Mitä 1 momentissa säädetään työnantajan kirjallisesta luvasta, sovelletaan myös kuormamomentiltaan enintään 25 tonnimetrin torninosturin kuljettamiseen. Työnantajan on ennen luvan antamista varmistettava, että työntekijällä on saamansa koulutuksen perusteella riittävä kyky ja taito työvälineen turvalliseen käyttämiseen.

14 a § Kirjallinen lupa nosturin ”alamiehelle”

- Työntekijällä, joka kiinnittää taakan nosturiin (asennusnosturi), olisi oltava työnantajan antama kirjallinen lupa.
 - Asennuskäyttöön tarkoitettuja nostureita olisivat ensisijaisesti torni- ja ajoneuvonosturit. Asennusnosturina voidaan käyttää myös muita suoritusarvoiltaan riittävää ja asennuskäyttöön suunniteltua ja valmistettua nosturia.
 - Vaatimus ei siten koskisi tilanteita, joissa tilapäisesti kuormaa työmaalle tuovan ajoneuvon lasti puretaan siihen asennetulla kuormausnosturilla tai muulla käytössä olevalla nosturilla työmaavarastoon.
- Alamiehen tehtävänä olisi varmistaa, että taakka on kiinnitetty oikein ja oikeilla nostoapuvälineillä.
- Edellyttäisi yleensä koulutusta tai aikaisempaa työkokemusta nostotyöstä.
- Alamiehen ja merkinantajan tehtävät eroaisivat toisistaan. Alamiehen tehtävä olisi laaja-alaisempi.

Kirjallinen lupa alle 25 tm torninosturin kuljettajalle

- Työnantaja myöntäisi luvan.
- Ennen luvan antamista olisi varmistettava, että työntekijällä olisi saamansa koulutuksen tai aikaisemman työkokemuksen perusteella riittävät kyvyt ja taidot työvälineen käyttämiseen.
- Kuljettajan olisi tunnettava mm.
 - Nostolaitteen turvallisuusmääräykset ja yleiset ajo-ohjeet
 - Turvalaitteiden toiminta
 - Kielletyt työtavat tai rajoitukset
 - Nosturin kuormitukseen ja vakauteen liittyvät asiat
 - Noston suunnitteluun ja taakan sidontaan liittyvien asioiden hallinta
 - Kuljettajalta edellytettävät huollot ja tarkastukset
- Osaaminen varmistettaisiin ajokokeella ennen luvan myöntämistä
- Koulutustarjonta tyosuojelu.fi –sivustolle
 - Vuokraamot
 - Nosturikoulutus
 - ?

15 § Liikkuvat työvälineet

- Käyttöasetuksen 15 §:n sanamuotoja olisi tarpeen muuttaa niin, että 2 momentin 4) -kohtaan ehdotetaan lisättäväksi täsmentävä määritelmä ”kameralaitteet tai muut” näkyvyyttä parantavien lisälaitteiden edelle. Kameran ovat kehittyneet viimeisen kymmenen vuoden aikana, ja näkyvyyttä voitaisiin parantaa merkittävästi asentamalla kameralaitteita työkoneisiin, mikä vähentäisi törmäysten ja muiden vahinkojen riskiä.
- Edellä mainittujen lisälaitteiden käytön tarve on arvioitava. Jos työvälineen käyttöön liittyy huonon näkyvyyden vuoksi on vaaran arvioinnin perusteelle ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin vaaran poistamiseksi.
- Muut lisälaitteet; kysymykseen voi tulla myös työvälineen liikkeen pysäyttävät laitteet kuten lähestymistutkat, skannerit tms.

15 § Liikkuvat työvälineet

Liikkuvan työvälineen rakenteet voivat estää kuljettajaa näkemästä kulkusuuntaansa

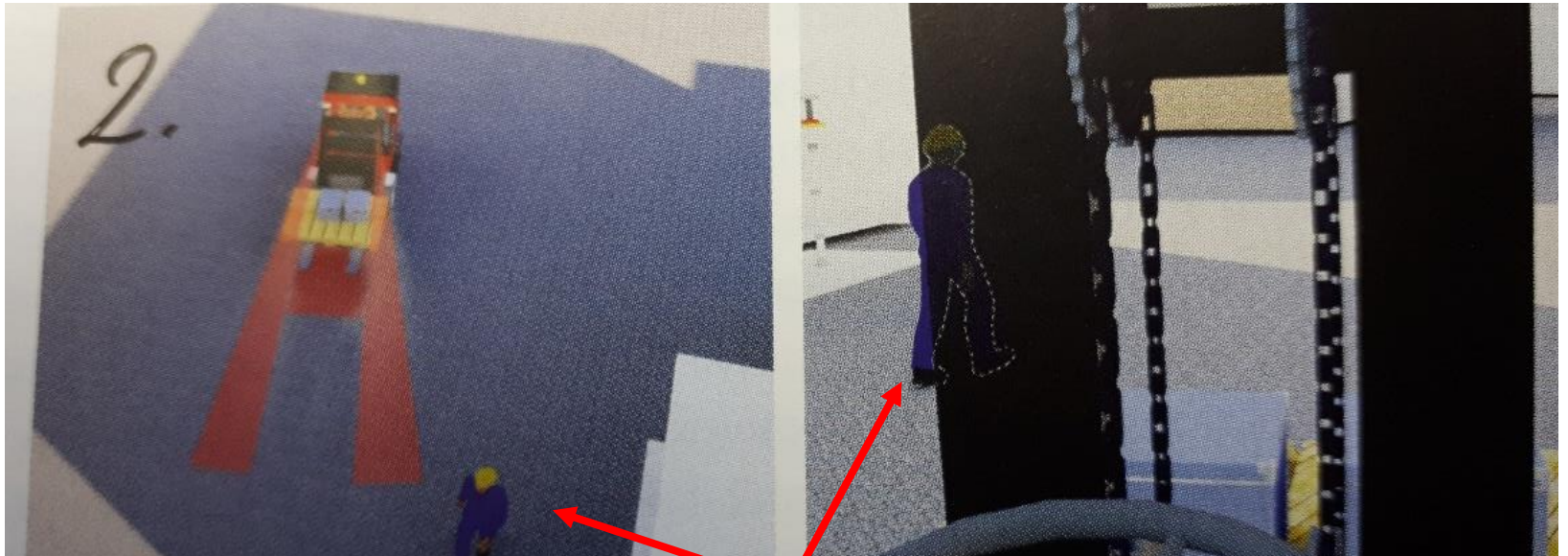

Taakka voi aiheuttaa näkemäesteen

4) Kameralaitteet tai muut vastaavat näkyvyyttä parantavat lisälaitteet, jos kuljettajan välitön näkökenttä ei riitä varmistamaan turvallisuutta;

Kuljettajan näkökenttä

Tapaturman
uhri

Asetuksen 5. luku

- Nykyisen asetuksen 5. luvun tarkastamista koskeviin säädöksiin on tehty teknisiä muutoksia
 - nostolaite => työväline.
- Asetuksen liitteeseen lisätään työvälineet, joille on tehtävä jatkossa 5. luvussa mainittuja käyttöönotto- ja määräaikaistarkastuksia.
 - betonipumppuauto
 - tuulivoimalan huoltohissi ja
 - hyllystöhissi, jossa henkilö kulkee mukana
- Metsätyöhön käytettävän metsätraktoriin kiinnitettävän kuormausnosturin käyttöönotto- ja määräaikaistarkastuksista sen sijaan olisi tarkoitus luopua.

Asetuksen liitteessä mainitut työvälineet; muutokset

- Käytössä oleville betonipumppuautoille tulisi tehdä määräaikaistarkastus vuoden välein sekä perusteellinen määräaikaistarkastus vähintään 10 vuoden välein.
 - HUOM! Ei poista käyttöasetuksen 5 §:n velvoitetta.
- Tarkastukset tulisi tehdä pätevyytensä osoittaneen riippumattoman asiantuntijan tai asiantuntijayhteisön suorittamana.
- Säädetty tarkastusvelvoite ei koskisi ns. jakelupuomistoja.

Asetuksen liitteessä mainittujen työvälineiden määritelmät

- Liitteessä olevien työvälineiden määritelmiä on tarkistettu ja lisätty uusia määritelmiä puuttuvien työvälineiden osalta.
- Määritelmiin liittyvässä asetuksen perustelumuistiossa on lisäksi tarkennettu eräiden työvälineiden osalta, mihin asetuksen liitteessä olevaan ryhmään ne tarkastusten tai käytön osalta osalta kuuluvat.
 - Kurottaja
 - Materiaalinkäsittelykone
 - Mobiilialustainen torninosturi

Puomihaarukkatrukit I. kurottajat

- Kurottajien käytössä on esiintynyt epäselvyyttä siinä, millaisia vaatimuksia sen käyttöön liittyy.
- Asetuksen perustelumuiustiossa on otettu kantaa kurottajan käyttöön liittyviin vaatimuksiin.
- Kurottaja käyttötarkoitus ratkaisee sen, millaisia vaatimuksia kurottajan käytölle asetetaan.
 - Tavaroiden siirtäminen
 - Henkilöiden nostamien
 - Nosturikäyttö

Kuljettajan pätevyys
Kurottajalle tehtävät tarkastukset

HUOM! Kurottajiin kiinnitettävät erilaiset vaihdettavien laitteiden aiheuttamat vaarat on tunnistettava ennen niiden käyttöönottoa. Voivat väärin käytettyinä aiheuttaa vakavaa vaaraa.

Tavaroiden siirtoon tarkoitettu kurottaja

- Tavaroiden vaaka ja pystysiirtoihin tarkoitettut kurottaja ovat käyttöasetuksen tarkoittamia työvälineitä. Niiden käyttö perustuu valmistajan antamiin ohjeisiin .
- Kurottajille on tehtävä käyttöasetuksen 5 §:n tarkoittamia tarkastuksia ja ne on pidettävä kunnossa niiden käyttöiän ajan.
- Kuljettajalla on oltava käyttöasetuksen 14 §:n tarkoittama työnantajan kirjallinen lupa.

Henkilöiden nostamiseen tarkoitettu kurottaja

- Tyypitarkastusmenettely, valmistaja suunnitellut työvälineen henkilönostimeksi.
 - Koneasetuksen liitteen IV tarkoittama kone
- Kuljettajalla oltava käyttöasetuksen 14 §:n tarkoittama kirjallinen lupa henkilönostimen käyttämiseksi.
- Käyttöasetuksen 5 §:n mukaiset menettelyt koneen kunnossapidämiseksi
- Lisäksi määräaikaistarkastus vuosittain ja perusteellinen määräaikaistarkastus.
 - asiantuntija

Kurottaja nosturina

- **Ympäripyörivä kurottaja, jossa on nostovinssi = ajoneuvonosturi**
- Käyttöasetuksen 5 §:n mukaiset menettelyt koneen kunnossapitämiseksi.
- Lisäksi määräaikaistarkastus vuosittain ja perusteellinen määräaikaistarkastus.
 - asiantuntijayhteisö.
- Jos nostoteho yli 5 tn => kuljettajalla ajoneuvonosturinkuljettajan ammattitutkinto.

Mobiilialustainen torninosturi

Asetuksen perustelumuistiossa määritellään mobiilialustaiset torninosturit kuuluvaksi ajoneuvonostureihin =>
- Kuljettajalla ajoneuvonosturin kuljettajan ammattitutkinto

Nosturimäärittelyn tarkennukset

Määräaikaistarkastus
Asiantuntija

Tarkastukset 5 §:n
mukaisesti
Pätevä henkilö

Nosturilla tarkoitettaisiin nostolaitetta, joka on tarkoitettu erilaisten taakkojen tai kuormien nostamiseen, siirtämiseen tai laskemiseen ja jossa taakkaa kannatellaan ja ohjataan nosturin rakenteen, köysien, ketjujen tai puomirakenteen avulla.

Asetuksen liitteessä tarkoitetuilla nostolaitteilla tarkoitettaisiin myös muita vastaavia nostolaitteita, jotka rakenteeltaan ja käyttöominaisuuksiltaan vastaisivat niitä, esimerkiksi materiaalinkäsittelykoneita. => Käyttötarkoitus ratkaisee.

Voimaantulo

- Asetus on tarkoitus saattaa voimaa 1.3.2020 lukien lukuun ottamatta tuulivoimaloiden huoltohissejä. Niiden osalta asetus tulee voimaan 1.3.2021 asetuksen 33 §:n (käyttöönottotarkastus) osalta.
- Ennen asetuksen voimaantuloa käyttöön otetulle betonipumppuautolle, tuulivoimalan huoltohissille ja hyllystöhissille on tehtävä asetuksen tarkoittama käyttöönotto- tai määräaikaistarkastus viimeistään 2021 vuoden loppuun mennessä.